

FJALA E HAPJES

Prof. dr. XHELAL GJEÇOVI,
Zv/Drejtor i Institutit të Historisë - Tiranë

Të nderuar zonja e zotërinj,
Të nderuar kolegë,

Simpoziumi shkencor që po hapim i kushtohet njëres prej ngjarjeve më të mëdha të historisë kombëtare, 85-vjetorit të formimit të Komitetit “Mbrotjtja Kombëtare e Kosovës”, njëres nga organizatat atdhetare e demokratike më të shquara të kohës. Komiteti u themelua më 1918 këtu, në Shkodër, në momentet më të rënda e më të ndërlikuara në jetën e shqiptarëve, kur vendi kërcënohej e rrezikohej nga të gjitha anët, nga synimet e fqinjëve për të copëtuar Shqipërinë e për të likuiduar shtetin e pavarur shqiptar, por dhe nga mungesa e stabilitetit në vend, që vinte nga veprimi i shumë faktorëve të brendshëm e të jashtëm. Kështu Shkodra pati nderin, një nder ky i merituar, që të bëhej qendra e krijimit dhe e veprimit të Komitetit “MKK”.

Në situatën e krijuar, Komiteti “MKK” shfaqej si një rreze shprese e si një lëvizje politike e menduar dhe e organizuar mirë, që synonte të mobilizonte gjithë potencialet njerëzore e intelektuale në vend, për plotësimin e detyrave që shtronte momenti historik. Ata që e iniciuan krijimin e Komitetit ishin figura të shquara të

lëvizjes kombëtare, njerëz të përparuar në mendime e në veprime, që shikonin me realizëm e me shqetësim gjendjen në vend, problemet me të cilat që mbërthyer shoqëria shqiptare, por edhe perspektivën, rrugën në të cilën duhej ecur për të dalë nga kjo situatë. Orientimi dhe veprimi kryesor i Komitetit do të ishte stabilizimi dhe forcimi në radhë të parë i Shqipërisë, nga e cila do të varej dhe fati i Kosovës, mbrojtja e pavarësisë dhe demokratizimi i shtetit shqiptar, krahas kësaj edhe gjallërimi i lëvizjes në Kosovë, në mënyrë që Kosova dhe Shqipëria, dy gjymtyrët e një trugu, të lëviznin në drejtimin e duhur, me veprime të sinkronizuara e të bashkërenduara, për zgjidhjen e problemeve që historia kishte shtruar para popullit shqiptar. Kështu, Komitetit i ra barra e vështirësive që të ballafaqohej, që në ditët e para të ekzistencës, me sfidën më të madhe të kohës. Përmes veprimeve të mençura dhe energjike, të ndërmarra nga Komiteti dhe të mbështetura fuqimisht nga i gjithë populli, vendi do të shpëtonte nga gremina në të cilën e kishin çuar rrethanat e kohës, do të neutralizohej veprimi i forcave të errëta dhe lëvizja kombëtare do të ngjitej në nivelin e kërkesave të kohës. Është për t'u theksuar se, edhe në këtë ngjarje madhore të kombit shqiptar, spikat gjendja e unitetit dhe e bashkimit kombëtar. Ndër protagonistët që e iniciuan dhe e udhëhoqën Komitetin e Kosovës janë figura të nderuara nga e gjithë Shqipëria, nga veriu e nga jugu, nga Kosova, nga Shkodra, nga Labëria e deri nga Kolonja, fati i të cilëve ishte një dhe i pandarë, ishte fati i gjithë kombit shqiptar.

Me këtë moto e me këtë ndjenjë përgjegjësie, Komiteti drejtoi me sukses luftën dhe përpjekjet për mbrojtjen dhe konsolidimin e pavarësisë së Shqipërisë. Madje disa nga figurat udhëheqëse të Komitetit, si Hoxha Kadri Prishtina, Hasan Prishtina etj. u vunë dhe në krye të institucioneve të rëndësishme shtetërore, duke i kontribuar kështu drejtpërdrejt ndërtimit e demokratizimit të shtetit shqiptar. Në të njëjtën kohë, Komiteti për një dekadë, gjatë viteve 1918-1928, udhëhoqi edhe luftën çlirimtare në Kosovë, kundër dhunës dhe zgjedhës serbe-jugosllave, për çlirimin dhe bashkimin e Kosovës e të viseve të tjera me Shqipërinë.

Është pikërisht kjo arsyeja që Komiteti "MKK" ka zënë një vend të merituar në historiografinë shqiptare. Veprimtaria e Komitetit ka qenë vazhdimisht objekt trajtimi në aktivitetet shkencore dhe në studimet e autorëve tanë, këtu e në Kosovë. Nuk ka dyshim se dhe simpoziumi i sotëm, që organizohet nga Instituti i Historisë - Tiranë dhe Instituti i Historisë - Prishtinë, në bashkëpunim me Universitetin "Luigj Gurakuqi" në Shkodër, do të sjellë një kontribut të ri të çmuar për studimin e kësaj organizate, duke pasuruar kështu më tej mendimin e historiografisë shqiptare për këtë ngjarje. Komiteti "MKK", personalitetet politike që e krijuan dhe e udhëhoqën atë, si dhe mijëra luftëtarë që, nën udhëheqjen e këtij Komiteti dhanë jetën për interesat e lartë të kombit, do të përkujtohen e do të nderohen brez pas brezi në shtetin shqiptar, në Kosovë e në trevat e tjera shqiptare.

Duke ju falënderuar të gjithëve për pjesëmarrjen, më lejoni ta deklaroj të hapur simpoziumin.

Ju faleminderit!